

ПРАВОВИЙ СТАТУС УПОВНОВАЖЕНОЇ ОСОБИ ФОНДУ ГАРАНТУВАННЯ ВКЛАДІВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ

ТАРАСЕНКО Катерина Олександрівна,
студентка Державного вищого навчального закладу
«Українська академія банківської справи Національного
банку України»

Застосування заходів впливу Національним банком України, в тому числі - віднесення банку до категорії проблем, або неплатоспроможного, а також відкликання банківської ліцензії або ліквідація банку, відбувається за результатами реалізації функції банківського нагляду Національним банком України.

Віднесення банку рішенням Національного банку України до категорії неплатоспроможних або прийняття рішення про відкликання банківської ліцензії та ліквідацію банку, передбачає виведення такого банку з ринку, що здійснюється шляхом проведення процедури тимчасової адміністрації та (або) процедури ліквідації неплатоспроможного банку [3].

У результаті змін, що відбулися в законодавстві у зв'язку з прийняттям Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб», функції по роботі з неплатоспроможними банками здійснюються Фондом гарантування вкладів фізичних осіб (далі - Фонд). Здійснення Фондом тимчасової адміністрації та ліквідації банку забезпечується через призначену виконавчою дирекцією уповноважену особу Фонду. Отже, саме уповноважена особа Фонду здійснює дії із забезпечення виведення неплатоспроможного банку з ринку [3].

Законом України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» уповноважена особа Фонду визначена як працівник Фонду, який від імені Фонду та в межах повноважень, передбачених цим Законом, виконує дії із забезпечення виведення банку з ринку під час здійснення тимчасової адміністрації неплатоспроможного банку та/або ліквідації банку. Із наведеного визначення слідує, що ця уповноважена особа може бути як: уповноважена особа Фонду на тимчасову адміністрацію неплатоспроможного банку; уповноважена особа Фонду на ліквідацію банку.

Цьому в Положенні про виведення неплатоспроможного з ринку надано визначення уповноваженої особи на тимчасову адміністрацію, як працівника Фонду, який від імені Фонду виконує дії із забезпечення виведення банку з ринку під час здійснення тимчасової адміністрації неплатоспроможного банку та визначення уповноваженої особи Фонду на ліквідацію банку, як працівника Фонду, який від імені Фонду виконує дії із забезпечення виведення банку з ринку під час здійснення

Призначення уповноваженої особи Фонду належить до компетенції виконавчої дирекції і здійснюється наступним чином Національний банк України, прийнявши рішення про віднесення банку до категорії неплатоспроможних чи рішення про відкликання банківської ліцензії та ліквідацію банку, інформує про це Фонд [2, гл. 15-16]. Фонд, у свою чергу, зобов'язаний в термін не пізніше наступного робочого дня після офіційного отримання рішення - при здійсненні тимчасової адміністрації та в день отримання рішення - при ліквідації, призначити з числа працівників Фонду уповноважену особу Фонду. Призначення здійснюється на підставі рішення виконавчої дирекції, що приймається на її засіданні простою більшістю голосів. Уповноважена особа Фонду призначається з числа працівників Фонду і повинна відповідати наступним критеріям: 1) високі професійні та моральні якості; 2) бездоганна ділова репутація; 3) повна вища освіта в галузі економіки, фінансів чи права (не нижче кваліфікаційного рівня «спеціаліст»); 4) професійний досвід, необхідний для виконання заходів у межах забезпечення виведення неплатоспроможного банку з ринку.

Уповноваженою особою Фонду не може бути особа, яка є кредитором, пов'язаною особою або учасником банку, щодо якого здійснюється тимчасова адміністрація або ліквідація; має судимість, не погашену і не зняту у встановленому законом порядку, або якій повідомлено про підозру у вчиненні нею злочину; не виконала своїх зобов'язань перед будь-яким банком; має конфлікт інтересів із банком, щодо якого здійснюється тимчасова адміністрація чи ліквідація [3].

Уповноважена особа Фонду підзвітна у своїй діяльності Фонду і діє від його імені. Для виконання функцій Фонду уповноважена особа Фонду наділена рядом повноважень. Аналіз чин-

ного законодавства дає змогу зробити висновок про те, що доцільно виокремлювати повноваження при здійсненні тимчасової адміністрації та при ліквідації, що є правильним, так як ці відносини переслідують різну мету. Повноваження, визначені у ст. 37 і 48 Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» і частково містяться в інших статтях закону [3].

В юридичній літературі існує думка про виокремлення 4 груп прав та обов'язків уповноваженої особи Фонду загальні права уповноваженої особи Фонду на здійснення тимчасової адміністрації (ч. 2 ст. 37 ЗУ «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб») та ліквідації банку (п. 9 ч. 1 ст. 48 ЗУ «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб»);

- спеціальні права уповноваженої особи Фонду на здійснення тимчасової адміністрації (6 ст. 35 ЗУ «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб») та ліквідації банку (ч. 3 ст. 50, ч. 2, 3 ст. 51 ЗУ «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб»);
- загальні обов'язки уповноваженої особи Фонду, в тому числі у вигляді заборон та обмежень на здійснення тимчасової адміністрації (ч. 5 ст. 35 ЗУ «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб») та ліквідації банку (ст. 48 ЗУ «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб»);
- спеціальні обов'язки уповноваженої особи Фонду в окремих процедурах тимчасової адміністрації (ст. 38, ч. 7 ст. 39 ЗУ «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб») та ліквідації банку (ч. 1, 2, 5-7 ст. 49, ч. 1, 5 ст. 51, ч. 1 ст. 52, ч. 1 ст. 53, ЗУ «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб»).

Компетенцію уповноваженої особи Фонду слід розглядати як сукупність загальних та спеціальних прав та обов'язків цієї особи при здійсненні процедури тимчасової адміністрації та ліквідації банку [5, ст. 44-45].

Таким чином, здійснення тимчасової адміністрації та ліквідації банку Фонд здійснює через призначену виконавчою дирекцією уповноважену особу Фонду. Уповноважена особа Фонду - це працівник Фонду, який від імені Фонду та в межах повноважень, передбачених Законом України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб», виконує дії із забезпечення виве-

дення банку з ринку під час здійснення тимчасової адміністрації неплатоспроможного банку та/або ліквідації банку.

Список використаних джерел:

1. Про Національний банк України: Закон України від 20. 05. 1999 р. // Відомості Верховної Ради України. - Редакція від 11. 10. 2013 р.
2. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 07. 12. 2000 р // Відомості Верховної Ради України. - Редакція від 11. 10. 2013 р.
3. Про систему гарантування вкладів фізичних осіб: Закон України від 23. 02. 2012 р. // Відомості Верховної Ради України. - Редакція від 09. 06. 2013 р.
4. Положення про виведення неплатоспроможного банку з ринку: Фонд гарантування вкладів фізичних осіб від 05. 07. 2012 р. // Відомості Верховної Ради України - Редакція від 30. 04. 2013 р.
5. Чернадчук В. Д. Правове регулювання неплатоспроможності банків: Навчальний посібник / В. Д. Чернадчук. - Суми: ВТД «Університетська книга», 2007. -230 с.

ПРОБЛЕМИ ТРАНСФОРМАЦІЇ АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВА УКРАЇНИ

ТЕРЛЕЦЬКА Оксана Степанівна,

студентка Національного університету «Києво-Могилянська академія»

Адміністративне право України - складне й перспективне правове поле, яке хоч і зазнало певної ідейної переорієнтації внаслідок розвалу ідеологічного апарату Радянського Союзу, проте все ще переживає початковий етап викорінення колишніх цінностей та побудови механізмів втілення нових принципів Ужиття. Важливо розуміти, що адміністративне право є двигуном функціонування владних органів, тобто виконує другу після Конституції України роль в організації влади. Отже, якісні зміни у цьому напрямку - це необхідний і важливий крок у процесі розвитку держави, її конструктивної діяльності на бла-Г^о народу.